BÀI PHÁT BIỂU CỦA LÃNH ĐẠO TỈNH

Tại Hội nghị trực tuyến thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng chống dịch Covid-19

(Ngày 13/9/2021)

Kính thưa:

- Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành;
- Ông Nguyễn Hồng Diên - Ủy viên TW Đảng, Bộ trưởng Bộ Công Thương;
- Ông Lê Minh Hoan - Ủy viên TW Đảng, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;
- Lãnh đạo các Bộ: Giao thông Vận tải; Y tế; Tài chính; Kế hoạch và Đầu tư; Ngoại giao; Ngân hàng Nhà nước Việt Nam; Quốc phòng; Công An và Văn phòng Chính phủ; Lãnh đạo các cơ quan thuộc các Bộ;
- Lãnh đạo các địa phương, lãnh đạo các Hiệp hội tham dự Hội nghị.

1. Đánh giá tình hình lưu thông, tiêu thụ, xuất khẩu nông thủy sản, nhất là các mặt hàng xuất khẩu chủ lực sang thị trường Trung quốc 8 tháng đầu năm 2021.

(1) Tình hình lưu thông, tiêu thụ nông sản:

Để bảo đảm lưu thông, tiêu thụ hàng hóa và ổn định sản xuất trong bối cảnh dịch Covid 19 diễn biến phức tạp, tỉnh Long An đã triển khai các giải pháp tích cực tạo thuận lợi liên kết cho các doanh nghiệp, hợp tác xã, nông dân với các đơn vị đầu mối thu mua, tiêu thụ nông sản trên địa bàn tỉnh; theo đó đã kịp thời triển khai vận hành phần mềm kê khai thông tin "Giấy nhận diện cho phương tiện vận tải hàng hóa", được cấp tự động sau khi đã hoàn thành việc kê khai thông tin nhằm đơn giản thủ tục, tiết kiệm thời gian, giúp cho các đơn vị kinh doanh vận tải hàng hóa được lưu thông thuận lợi hơn.

Hiện tại, tỉnh Long An đang tiếp tục áp dụng một số biên pháp phòng, chống dịch Covid-19 trên địa bàn tỉnh trong tình hình mới; theo đó có 8/15 huyện, thị xã, thành phố "vùng xanh" áp dụng Chỉ thị 15 và còn lại 07/15 huyện, thị xã, thành phố tiếp tục thực hiện Chỉ thị 16 đến hết ngày 13/9/2021). Tuy nhiên, do còn đang trong thời gian giãn cách xã hội nên việc lưu thông giữa các địa phương gặp nhiều khó khăn, thương lái đến mua sản phẩm của người dân không nhiều; trong đó có một số huyện đã thực hiện Chỉ thị 15/CT-CP thì việc di chuyển của người dân trong nội huyện tương đối thuận tiện nên sản phẩm tiêu thụ ngoài tỉnh có tăng lên.

(2) Tình hình xuất khẩu và các sản phẩm hàng hóa có điều kiện cung ứng cho thị trường.

Thời gian qua, do dịch bệnh Covid - 19 diễn biến rất phức tạp, thị trường trong nước và xuất khẩu rất khó khăn; Trung Quốc ngừng tiếp nhận thanh long qua các cửa khẩu của tỉnh Lào Cai; sức mua giảm; 125 chợ truyền thống tạm dừng kinh doanh (chợ truyền thống đáp ứng 70% sức mua); các chuỗi cung ứng hàng nông sản cho các

tỉnh, thành phố, nhất là Thành phố Hồ Chí Minh bị gián đoạn; việc kiểm soát dịch bệnh giữa các địa phương không giống nhau làm ảnh hưởng đến lưu thông hàng hóa giữa các địa phương; các đơn hàng xuất khẩu không nhiều do tác động bởi covid đến các nước trên thế giới nên ảnh hưởng đến tình hình xuất khẩu các sản phẩm nông sản của tỉnh. Kết quả, **Kim ngạch xuất khẩu 8 tháng năm 2021** ước đạt 4,490 tỷ USD, tăng 12,87% so với cùng kỳ đạt 68,03% so với kế hoạch. Kim ngạch nhập khẩu 8T/2021 ước 3,720 tỷ USD, tăng 28,5% so với cùng kỳ, đạt 86,5% so với kế hoạch; trong đó xuất khẩu nông thủy sản đạt 548 triệu USD, tăng 13% so cùng kỳ 2020.

Hiện nay, Long An **có một số mặt hàng nông sản đáp ứng đủ điều kiện cung cấp cho thị trường trong nước và xuất khẩu** như: Sản lượng gạo các loại khoảng 01 triệu tấn/năm; Rau, đậu các loại 300.000 tấn/năm; Trái cây 550.000 - 600.000 (trong đó, Thanh long: 326.000 tấn/năm; Chanh không hạt: 150.000 tấn/năm; Khóm 20.000 tấn/năm; dừa 20.000 tấn/năm; Chuối Fohla 10.000 tấn/năm; mít, dưa lưới, dưa hấu, bưởi, đu đủ….); Thủy sản 45.000 tấn/năm; Thịt heo hơi các loại 70.000 tấn/năm; Trứng gia cầm 530 triệu quả/năm; các nông sản khác như sữa 35 triệu lít/năm; …

Đặc biệt, **đối với thanh long Long An** (được trồng nhiều nhất tại huyện Châu Thành), hiện đang bước vào thu hoạch 12.000 ha với sản lượng dự kiến khoảng 15.000 tấn (Ước sản lượng thu hoạch **tuần này** khoảng 1.180 tấn thanh long ruột trắng và 10 tấn thanh long ruột đỏ). Tuy nhiên, do địa phương (huyện Châu Thành) đang thực hiện Chỉ thị 16/CT-TTg nên việc thu hoạch, vận chuyển và hoạt động của các kho thu mua cũng gặp rất nhiều khó khăn; khâu chăm sóc thanh long đang thiếu lực lượng lao động cục bộ làm tại vườn thanh long nhất là khâu vuốt tai và thu hoạch trái (dẫn đến trái thanh long không có loại 1,2); Các kho thu mua rất ngại mở cửa vì sợ lây lan dịch bệnh; việc vận chuyển trên đường đi xuất khẩu (liên tỉnh) rất khó khăn, cước giá xe vận chuyển rất cao Cửa khẩu thì rất khó thông quan, ùn ứ cotaine rất nhiều; việc lưu thông qua các chốt kiểm soát mỗi địa phương có qui định khác làm ảnh hưởng lớn đến việc thu mua thanh long, dẫn đến giá thanh long giảm nhiều; các thương lái gặp khó khăn trong việc di chuyển giữa các vùng liên huyện, liên xã để thu mua nông sản hoặc phải test nhanh covid-19 làm tăng chi phí dẫn đến việc có ít thương lái thu mua, hoặc thu mua với giá thấp (giá thanh long ruột đỏ mua tại vườn từ 5.000-6.000 đồng/kg, thanh long ruột trắng từ 2.000-3.000 đồng/kg).

Do đó, với vai trò là cầu nối, hỗ trợ người nông dân tiêu thụ thanh long, thời gian qua Tỉnh đã chỉ đạo các Sở ngành hỗ trợ Hiệp hội Thanh long Long An đứng ra làm đầu mối trực tiếp tiếp nhận đơn hàng và tiếp nhận tiền hỗ trợ của doanh nghiệp, doanh nhân ủng hộ mua thanh long của bà con để chuyển hỗ trợ các địa phương vùng dịch; Theo đó huyện Châu Thành (nơi trồng thanh long nhiều nhất tỉnh) đã được tập trung hỗ trợ thực hiện bằng nhiều giải pháp tháo gỡ để giảm bớt khó khăn cho nông dân trong điều kiện dịch bệnh đang diễn biến phức tạp. Theo đó, Tỉnh Long An cũng đã đề nghị Tổ công tác chỉ đạo sản xuất, kết nối cung ứng tiêu thụ nông sản của Bộ

NNPTNT và Bộ Công Thương hỗ trợ tiêu thụ và được tổ công tác kết nối hệ thống bưu điện các tỉnh tham gia tiêu thụ; các doanh nghiệp lớn như Công ty Vina T&T, Big C và Bách Hóa Xanh cũng cam kết hỗ trợ tiêu thụ, tăng lượng mua; các kho chứa cũng có kế hoạch hoạt động hết công suất để thu mua dự trữ.

Bên cạnh đó, để tạo điều kiện cho các kho thanh long trên địa bàn thu mua, tiêu thụ thì địa phương ưu tiên áp dụng test nhanh 3 ngày/ 1 lần cho toàn bộ người trong chuỗi thu gom, vận chuyển, xử lý, kho trữ thanh long; hỗ trợ cho huyện Châu Thành 10.000 kit test nhanh để xét nghiệm cho người lao động thu hoạch thanh long, người vận chuyển và người lao động tại các kho để kịp tiến độ thu hoạch và tiêu thụ sản lượng thanh long nông dân trên địa bàn tỉnh.

(3) Tình hình hoạt động thương mại biên giới tại các cửa khẩu biên giới: Hoạt động thương mại biên giới trong 9 tháng 2021: Kim ngạch XNK đạt 47,58 triệu USD, tăng 8,3% so với cùng kỳ; trong đó xuất khẩu là 20,076 triệu USD, tăng 4,3% so cùng kỳ; nhập khẩu là 27,5 triệu USD, tăng 11,4% so cùng kỳ. Trị giá hàng hóa qua biên giới đất liền là 263,36 triệu đồng, tăng 100% so cùng kỳ. Lũy kế đến nay, trị giá hàng hóa qua biên giới đất liền là 437,89 triệu đồng (chủ yếu phát sinh tại các cửa khẩu: Quốc tế Bình Hiệp; Cửa khẩu Mỹ Quý Tây; Cửa khẩu Hưng Điền A).

(4) Tình hình tiêu thụ trong nước: Trước tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, nhiều chuỗi cung ứng đứt gãy (trong nước nhiều chợ, doanh nghiệp, cửa hàng… dừng hoạt động; lưu thông khó khăn kể cả trong nội tỉnh; sức mua thấp; thị trường xuất khẩu khó khăn, nhất là thị trường Trung Quốc dừng nhập khẩu thanh long…); trong khi đó sản xuất nông nghiệp của tỉnh đang vào vụ thu hoạch rộ với sản lượng lớn khó tiêu thụ ngay, sức mua thường tập trung vào một số nhóm hàng cần thiết cho sinh hoạt, tiêu dùng hàng ngày (như: gạo, trứng, rau, củ có thể để lâu); còn lại các nhóm hàng khác tiêu thụ chậm hoặc khó tiêu thụ. Trước tình hình này, UBND tỉnh đã chỉ đạo thực hiện nhiều giải pháp để phát triển thị trường trong nước, đẩy mạnh lưu thông hàng hóa, nâng cao tính kết nối giữa sản xuất với thị trường theo nhiều chuỗi cung ứng như:

- Thông tin hàng hóa nông sản của tỉnh đến Bộ Công Thương, Tham tán thương mại tại các nước, đến các tỉnh, thành phố, các Hiệp hội, doanh nghiệp để kết nối tiêu thụ; giới thiệu DN Long An tham gia bình ổn thị trường các tỉnh, thành phố, nhất là Tp.HCM, Hà Hội; Qua đó nhiều DN, HTX của tỉnh đã cung cấp sản phẩm giá bình ổn đến các tỉnh, thành phố trong cả nước.

- Đổi mới các hoạt động xúc tiến thương mại, chuyển sang hình thức thương mại điện tử, kết nối trực tuyến. Phát huy tối đa group zalo giao thương các tỉnh, zalo Hiệp hội doanh nghiệp Long An, zalo đồng hương Long An,… để quảng bá, kết nối tiêu thụ sản phẩm; kết quả đã có nhiều sản phẩm nông sản của tỉnh tham gia sàn

postmart, lazada, sendo…; đồng thời hỗ trợ các sản phẩm: gạo, thanh long, chanh, chuối tham gia sàn xuất khẩu Alibaba.

- Phối hợp với Công ty CP Công nghệ Viễn Thông Sài Gòn (Sài Gòn Tel) và Công ty Cổ phần Dịch vụ Bưu chính Viễn thông Sài Gòn (SPT) kết nối chuỗi cung ứng thực phẩm cho Tp.HCM (tập trung vào 05 nhóm sản phẩm như: gạo, rau củ quả, thanh long, thủy sản: tôm, ếch; gia cầm); cung cấp các sản phẩm với giá bình ổn; đồng thời tạo điều kiện cho DN, HTX tham gia bán hàng bình ổn tại điểm cố định, lưu động; kết nối vào các đơn vị cung cấp suất ăn sẵn,…

2. Khó khăn,vướng mắc phát sinh trong bối cảnh covid 19

- Do phần lớn nông sản của tỉnh Long An cung cấp cho thị trường Tp. HCM (khoảng 80%), khi các tỉnh thực hiện giãn cách và dừng hoạt động các chợ, nhất là các chợ đầu mối của Tp.HCM, tất cả chợ truyền thống của tỉnh dừng hoạt động cũng làm ảnh hưởng lớn tiêu thụ hàng háo nông sản của tỉnh.

- Tình hình xuất khẩu một số mặt hàng nông sản, nhất là gạo, thanh long, chanh của tỉnh gặp khó khăn, do mới đây Trung Quốc dừng nhận thanh long của Việt Nam tác động lớn đến tiêu thụ và giá thanh long trong nước giảm mạnh.

- Do phía Trung Quốc siết chặt các biện pháp phòng chống dịch tại các cửa khẩu nên tình trạng thông quan rất chậm làm ùn ứ lượng xe hàng hóa tại các cửa khẩu này rất lớn (có thời điểm tồn trên 1.200 xe).

- Áp lực về thị trường đầu ra; chi phí vừa sản xuất, vừa phòng chống dịch (phát sinh tăng chi phí); tiêu thụ nông sản trong dân đang vào vụ thu hoạch rộ dẫn đến áp lực về tài chính cho doanh nghiệp, khó khăn trong thực hiện test để thu hoạch, vận chuyển, lưu thông hàng hóa.

3. Đề xuấtgiải pháp thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ, xuất khẩu bền vững:

Nhằm thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng chống dịch Covid-19 trong các tháng cuối năm 2021 và những năm tiếp theo, tỉnh Long An đề xuất các nội dung sau:

(1) Đề xuất Bộ Công Thương tiếp tục hỗ trợ kết nối tiêu thụ trong nước và xuất khẩu; chỉ đạo các Thương vụ kết nối tìm thị trường, thông tin về tiêu chuẩn nhập khẩu nông sản của các nước để các doanh nghiệp trong nước thực hiện; Tăng hỗ trợ các hoạt động xúc tiến thương mại điện tử; kết nối hệ thống phân phối hiện đại trong nước (như Big C, Lotte, Aeon,…) để thông qua đó xuất khẩu hàng hóa nông sản.

(2) Đề xuất Bộ Công Thương có hướng dẫn thực hiện trao đổi của cư dân biên giới qua các lối mở chưa đủ các lực lượng chức năng, nhằm hỗ trợ tiêu thụ hàng hóa nông sản của người dân biên giới.

(3) Đề xuất Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đàm phán với phía Trung Quốc bổ sung mặt hàng chanh không hạt được xuất khẩu chính ngạch vào thị trường Trung Quốc.

(4) Đề xuất các Bộ ngành Trung ương có giải pháp trao đổi với phía Trung Quốc để đẩy nhanh việc thông quan hàng hóa nông sản tại các cửa khẩu để xuất khẩu sang Trung Quốc, nhất là đối với mặt hàng trái thanh long (xuất khẩu sang Trung Quốc lượng rất lớn, chiếm khoảng 75% sản lượng của tỉnh).

(5) Đề xuất Bộ Công Thương phối hợp hợp các Bộ ngành liên quan Sớm triển khai Nghị quyết số 105/NQ-CP ngày 09/9/2021 của Chính phủ về hỗ trợ doanh nghiệp, HTX, hộ kinh doanh trong bối cảnh dịch Covid-19.

Cuối cùng xin chúc quý vị đại biểu mạnh khỏe, chúc Hội nghị hôm nay đạt nhiều kết quả tốt đẹp. Trân trọng cảm ơn!